

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศึกษา สภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่รับผิดชอบด้านการศึกษาพิเศษ และครูผู้สอน

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยการศึกษาข้อคำถามจากแบบสอบถาม ในขั้นตอนที่ 1 รวมทั้งผลวิเคราะห์นำมาสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยเฉพาะประเด็นสภาพการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องที่สุดอันดับสุดท้ายของแต่ละด้าน สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จำนวน 8 คน ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ไม่น้อยกว่า 2 ปี และประสบความสำเร็จในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยได้รับรางวัลจากการประกวดการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการ

เรียนร่วมดีเด่นระดับจังหวัด ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ไม่น้อยกว่า 3 ปี และประสบความสำเร็จในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ และผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด หรือเขตการศึกษา

สรุปผล

1. ผลการการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดสุดท้าย ตามทรรศนะของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่รับผิดชอบด้านการศึกษาพิเศษ และครูผู้สอน คือ

ด้านที่ 1 ด้านการนำหรือสำรวจความต้องการ

สภาพการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการนำหรือสำรวจความต้องการในภาพรวมทั้งหมดมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูการศึกษาพิเศษ เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีผู้บริหารสถานศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและครูผู้สอนเห็นว่าสภาพการจัดการเรียนรู้มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยคือการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้เรียนขณะที่อยู่บ้าน การศึกษาผลการดำเนินการจัดการศึกษา/สำรวจผลการเรียนสาระภาษาไทยและคณิตศาสตร์ในภาคเรียนก่อนหน้าที่จะเข้ามาเรียนในภาคเรียนปัจจุบัน และครูมีการสรุปผลการดำเนินการศึกษา/สำรวจพฤติกรรมผู้เรียนอย่างเป็นระบบ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดสุดท้ายคือ การศึกษาผลการดำเนินการจัดการศึกษา/สำรวจผลการเรียนสาระภาษาไทยและคณิตศาสตร์ในภาคเรียนก่อนหน้าที่จะเข้ามาเรียนในภาคเรียนปัจจุบัน

ด้านที่ 2 ด้านการเตรียมการ

สภาพการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการเตรียมการ ในภาพรวมทั้งหมดมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและครูผู้สอน เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีผู้บริหารสถานศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและครูผู้สอนเห็นว่าสภาพการจัดการเรียนรู้หรืออยู่ในระดับน้อยคือ การให้ข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ แก่ผู้เรียน เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าและ วิธีการจูงใจให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพของตน สำหรับ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำล่ำดับสุดท้ายคือ การให้ข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ แก่ผู้เรียน เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สภาพการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในภาพรวมทั้งหมดมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและครูผู้สอน เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมทั้งหมดมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีผู้บริหารสถานศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและครูผู้สอนเห็นว่าสภาพการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อยและมีค่าเฉลี่ยต่ำล่ำดับสุดท้ายคือ การใช้คอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีสำหรับฝึกทักษะและฝึกปฏิบัติต่าง ๆ

ด้านที่ 4 ด้านการประเมินผล

สภาพการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการประเมินผล ในภาพรวมทั้งหมดมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและครูผู้สอน เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมทั้งหมดมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีผู้บริหารสถานศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและครูผู้สอนเห็นว่าสภาพการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อยคือ ครูประเมินผลเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการสอนแต่ละครั้ง ครูใช้วิธีประเมินผลการเรียนรู้โดยการตอบคำถามในแบบทดสอบ การให้ลงมือปฏิบัติตามคำสั่งและการให้ผู้เรียนให้คะแนนตนเอง ครูประเมินผลการจัดการศึกษาครอบคลุมด้านความเข้าใจในสิ่งที่เรียน ด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านทักษะและกระบวนการจากการปฏิบัติ ครูประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้เป็นรายบุคคล สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำล่ำดับสุดท้ายคือ ครูใช้วิธีประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยการให้ผู้เรียนให้คะแนนตนเอง

ด้านที่ 5 ด้านการสรุปและนำไปประยุกต์ใช้

สภาพการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการสรุปและนำไปประยุกต์ใช้ ในภาพรวมทั้งหมดมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและครูผู้สอน เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมทั้งหมดมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีผู้บริหารสถานศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและครูผู้สอนเห็นว่าสภาพการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อยคือ ครูมีการสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สรุปผลการเรียนรู้และรายงานต่อผู้บริหารโรงเรียนและสรุปผลการเรียนรู้หรือระดับความสามารถของผู้เรียนเชิงบรรยาย ประกอบการรายงานเชิงตัวเลข เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งต่อ ครูวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ

พัฒนาการเรียนรู้และการวางแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป จัดทำนวัตกรรมเพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลสรุปของการเรียนรู้ไปเขียนแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อขอรับสื่อ บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกต่อไป สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำลำดับสุดท้ายคือ ครูนำผลสรุปของการเรียนรู้ไปเขียนแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อขอรับสื่อ บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกต่อไป

2. ผลการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า

2.1 ด้านการนำหรือสำรวจความต้องการ

แนวทางการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการนำหรือสำรวจความต้องการ มีดังนี้

2.1.1 ครูที่รับผิดชอบควรมีการวางแผนการเตรียมความพร้อมการสอนต่อไป ซึ่งควรประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน ผลการเรียนรู้ การพัฒนาด้านที่ควรปรับปรุง ส่งเสริม แก้ไข จุดอ่อนจุดแข็ง ปัญหาทางการเรียนรู้ ของผู้เรียน กลุ่มเป้าหมาย/กลุ่มเสี่ยงของเด็กที่เราจะต้องเข้าไปรับผิดชอบซึ่งอาจมาจากการส่งต่อจากชั้นที่ผ่านมา หรือสอบถามข้อมูลจากผู้สอนคนที่ผ่านมาในรายละเอียดข้อมูลที่วางแผนเตรียมการสอนในภาคเรียนต่อไป

2.1.2 โรงเรียนควรสร้างความตระหนักและความเข้าใจให้ครูเห็นประโยชน์ของการสำรวจหรือการค้นหาจุดบกพร่องของการเรียนรู้และพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

2.1.3 โรงเรียนควรกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน สร้างเครือข่าย ทำความเข้าใจกับครูผู้สอนให้มีการเชื่อมต่อ การส่งต่อ การเปลี่ยนผ่าน ข้อมูลพื้นฐานแผนการพัฒนา ผู้เรียน ผลการพัฒนา กระบวนการดำเนินงาน สื่อสิ่งอำนวยความสะดวก และการประเมินผล

2.2 ด้านการเตรียมการ

แนวทางการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเตรียมการ มีดังนี้

2.2.1 ครูผู้สอนควรมีการวางรูปแบบที่ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการศึกษาให้ละเอียดชัดเจนโดยวางแผนเป็นทีมหรือประชุมวางแผนเกี่ยวกับรายละเอียดของการสำรวจและสัมภาษณ์ สอบถามข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนก่อนรับผู้เรียนแต่ละบุคคล พร้อมใช้วิธีการที่หลากหลายระหว่างเรียนในแต่ละภาคเรียนและปลายปี โดยมีการสรุปผลรวมจากครูผู้สอนทุกคนเพื่อส่งต่อและพัฒนาแก้ไข ส่งเสริมได้ถูกต้องรวดเร็วเป็นระบบมากขึ้น และควรผ่านกระบวนการนิเทศจากผู้บริหารด้วย

2.2.2 ครูควรควรมีการคัดกรอง ประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน และสนับสนุนให้ครูมีการสรุปผลการเรียนการสอนของผู้เรียนก่อนสิ้นปีการศึกษา เพื่อเป็นการจัดทำเอกสารในการส่งต่อในระดับชั้นต่อไปได้ นอกจากนี้ยังสามารถบ่งบอกถึงพฤติกรรมผู้เรียนให้ครูผู้สอนในระดับชั้น นั้น ๆ ต่อไปได้

2.2.3 ครูควรจัดกระบวนการศึกษาพฤติกรรมเด็กต้องดูตลอดเวลา ตั้งแต่อยู่ที่บ้าน สอบถามหรือสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เพื่อนที่ใกล้ชิด เพื่อนำพฤติกรรมมาวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของเรียนเรียนต่อไป 2.3 ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แนวทางการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือครูควรได้รับการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ หรือเทคโนโลยีสำหรับฝึกทักษะและฝึกปฏิบัติต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง จากการอบรม การฝึกฝน จากคอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีอย่างทันสมัยจากการสนับสนุนของโรงเรียน

2.4 ด้านการประเมินผล

แนวทางการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการประเมินผล มีดังนี้

2.4.1 ครูควรสร้างจิตสำนึกของผู้เรียนต่อการประเมินตามสภาพจริง และสร้างความมีวินัย การมีคุณธรรมจริยธรรม และมีความซื่อสัตย์ให้เกิดขึ้นในตนเอง ยอมรับผลงานของตนเอง และประเมินตนเองอย่างเป็นธรรมและไม่ลำเอียงต่อผลงานของผู้อื่นที่ดีกว่า พร้อมทั้งจะพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น

2.4.2 ครูควรยึดหลักการประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย และการประเมินตนเอง เพื่อเปรียบเทียบ แนวคิด และอาจกำหนดการประเมินผลงานตนเองเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลงานก็ได้ ครูต้องหาวิธีการว่าจะให้เด็กประเมินตนเองอย่างไร ควรใช้เทคนิควิธีการง่าย ๆ เช่น การอ่าน อาจให้เด็กไปหาหนังสือมาอ่านให้ฟัง ครูอย่าไปกำหนดหนังสือเอง ถ้าเด็กอ่านไม่ได้จะเกิดปมด้อย เมื่อเกิดปมด้อยแล้วจะทำให้เด็กหลีกเลี่ยงไม่ให้ความร่วมมือกับครูอีกต่อไป เพราะกลัวเพื่อนดูถูก หัวเราะเยาะ ในห้องสมุดก็ควรให้เด็กได้เลือกหนังสือตามความต้องการอ่านเอง เป็นต้น และควรให้เด็กประเมินผลงานโดยการเปรียบเทียบคะแนนครั้งก่อนกับครั้งหลัง โดยครูเป็นผู้คอยชี้แนะ

2.4.3 ครูควรทำบทเรียนสำเร็จรูป (E-Learning) ประกอบการสอน เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง และมีแบบฝึกหัดให้เด็กทำในแต่ละบทเรียน พร้อมมีเฉลยให้เด็กสามารถตรวจผลงานของตนเองทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และมีเกณฑ์การให้คะแนนหรือกำหนดคะแนนของแบบฝึกหัดนั้น ๆ ไว้ด้วย

2.5 ด้านการสรุปและนำไปประยุกต์ใช้

แนวทางการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการสรุป และนำไปประยุกต์ใช้ มีดังนี้

2.5.1 ครูผู้สอนควรเขียนแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล เขียนแผนการสอน รายบุคคล เขียนคำร้องขอรับสื่อ บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกของแต่ละบุคคล และ ควรสรุปผลจากการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน แต่ละภาคเรียน แต่ละปีการศึกษา เพื่อความ สอดคล้องเหมาะสมและเอื้อต่อการส่งต่อ การแก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาต่อไป

2.5.2 โรงเรียนควรมีการจัดโครงการในการอบรมในด้านการพัฒนาครูในด้ว นการสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและขยายผล ให้ครูได้รับความรู้ทั้งโรงเรียน เพื่อนำมาผลสู่ผู้เรียนอย่างเต็มระบบ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการ เรียนรู้ ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการนำหรือสำรวจความต้องการ

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม พบว่า ครูผู้สอนศึกษาผลการดำเนินการจัดการศึกษา/สำรวจ ผลการเรียนรู้สาระภาษาไทยและคณิตศาสตร์ในภาคเรียนก่อนหน้าที่จะเข้ามารับผิดชอบการสอน ในภาคเรียนปัจจุบัน ยังมีระดับการปฏิบัติที่น้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนไม่ให้ความสำคัญ ต่อการความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง ซึ่งขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ เรียนรู้สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิวรรณ ยัมสมบุญ (2545 : บทคัดย่อ) พบว่าการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนร่วมยังดำเนินการน้อย เพราะการ ขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องคือ ผู้บริหาร และ ครูผู้สอน จึงทำให้การดำเนินงานได้รับผลกระทบไปด้วย ซึ่งพิชัย ศรีศศลักษณ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้แนะนำว่า ครูต้องเป็นกัลยาณมิตรกับนักเรียน ต้องดำเนินการศึกษานักเรียนเป็น รายบุคคลเพื่อค้นหาความถนัด ความต้องการและความสามารถพิเศษ และนำข้อมูลที่ได้ไปจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน และผลการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ ได้เสนอแนวทางให้ครูควรสร้างความตระหนักและความเข้าใจให้ครูเห็นประโยชน์ ของการสำรวจหรือการค้นหาจุดบกพร่องของการเรียนรู้และพฤติกรรมกรเรียนรู้ของผู้เรียนใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ครูที่รับผิดชอบควรมีการวางแผนการเตรียม ความพร้อมการสอนต่อไป ซึ่งควรประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน ผลการเรียนรู้ การ พัฒนาด้านที่ควรปรับปรุง ส่งเสริม แก้ไข จุดอ่อนจุดแข็ง ปัญหาทางการเรียนรู้ ของผู้เรียน

กลุ่มเป้าหมาย/กลุ่มเสี่ยงของเด็กที่เราจะต้องเข้าไปปรับพิศชอบซึ่งอาจมาจากการส่งต่อจากชั้นที่ผ่านมา หรือสอบถามข้อมูลจากผู้สอนคนที่ผ่านมาในรายละเอียดข้อมูลที่วางแผนเตรียมการสอน ในภาคเรียนต่อไป และควรมีการเชื่อมต่อ การส่งต่อ การเปลี่ยนผ่าน ข้อมูลพื้นฐาน แผนการพัฒนาตัวผู้เรียน ผลการพัฒนา กระบวนการดำเนินงาน สื่อสิ่งอำนวยความสะดวก และการประเมินผล เป็นสิ่งสำคัญในการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล(IEP) ต้องกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน สร้างเครือข่าย ทำความเข้าใจกับครูผู้สอน

2. ด้านการเตรียมการ

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม พบว่า การให้ข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ แก่ผู้เรียน เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้า ยังมีระดับการปฏิบัติที่น้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนไม่ให้ความสำคัญต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเปรมฤดี ชันดีประกอบ (2551 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าครูผู้สอนในโรงเรียนเรียนร่วมมีปัญหาเพิ่มเติมที่สำคัญได้แก่ นักเรียนไม่สนใจเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน ครูไม่ศึกษาหลักสูตร ครูไม่จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สอนซ่อมเสริมไม่ต่อเนื่อง ห้องเรียนไม่เพียงพอ บรรยากาศไม่เอื้อต่อการเรียนการสอน สื่อไม่เพียงพอ งบประมาณน้อย ครูไม่มีความรู้ในการใช้สื่อ สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะว่า “ครูควรเก็บผลงานเด็กแต่ละคนตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงบทสรุปทุกครั้งเพื่อนำมาใช้ปรับพฤติกรรมของเด็กและคัดกรองเด็กต่อไป ซึ่งพฤติกรรมเด็กเป็นสิ่งที่สำคัญ ในเรื่องของการเรียนการสอน โดย ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 47 – 48) ได้เสนอแนะว่าสื่อวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จัดไว้ในห้องเสริมวิชาการอาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการให้บริการ ถ้าเป็นการให้บริการเด็กที่มีความต้องการพิเศษเฉพาะประเภท เช่น บริการเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาประเภทเดียว สิ่งที่อยู่ในห้องเสริมวิชาการควรเป็นสิ่งที่ช่วยด้านการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเท่านั้น ถ้าห้องเสริมวิชาการถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการเด็กหลายประเภท สิ่งที่จะบรรจุไว้ในห้องเสริมวิชาการควรสอดคล้องกับความต้องการของเด็กหลายประเภท

3. ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม พบว่าการใช้คอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีสำหรับฝึกทักษะปฏิบัติต่าง ๆ ยังมีระดับการปฏิบัติที่น้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีอายุมากแล้วขาดความรู้ความสาธิตในการใช้คอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยของนิพน ผิวแก้ว (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า สภาพปัจจุบันและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ได้เสนอแนวทางให้ครูควรได้รับการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยี สำหรับฝึกทักษะและ

ฝึกปฏิบัติต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องจากการอบรม การฝึกฝนจากคอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีอย่างทันสมัยจากการสนับสนุนของโรงเรียน

4. ด้านการประเมินผล

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม พบว่า ครูใช้วิธีประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยการให้ผู้เรียนให้คะแนนตนเอง ยังมีระดับการปฏิบัติที่น้อยทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนยังไม่เข้าใจวิธีการวัดผลประเมินผลสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรทิพย์ เจริญวัย (2546 : 91 - 93) พบว่าบุคลากรที่จัดการศึกษาในโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติขาดความรู้และทักษะในเรื่องการวัดและประเมินผลเด็กพิเศษแต่ละประเภท และสอดคล้องกับ เจษฎาภรณ์ แก่นาคำ (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าปัญหาในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษ คือครูขาดความรู้และประสบการณ์ด้านการวัดผลและประเมินผลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ได้เสนอแนวทางให้ครูควรสร้างจิตสำนึกของผู้เรียนต่อการประเมินตามสภาพจริง และสร้างความมีวินัย การมีคุณธรรมจริยธรรม และมีความซื่อสัตย์ให้เกิดขึ้นในตนเอง ยอมรับผลงานของตนเอง และประเมินตนเองอย่างเป็นธรรมและไม่ลำเอียงต่อผลงานของผู้อื่นที่ดีกว่า พร้อมทั้งจะพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น ครูควรยึดหลักการประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย และการประเมินตนเอง เพื่อเปรียบเทียบ แนวคิด และอาจกำหนดการประเมินผลงานตนเองเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลงานก็ได้ ครูต้องหาวิธีการว่าจะให้เด็กประเมินตนเองอย่างไร ควรใช้เทคนิควิธีการง่าย ๆ เช่น การอ่าน อาจให้เด็กไปหาหนังสือมาอ่านให้ฟัง ครูอย่าไปกำหนดหนังสือเอง ถ้าเด็กอ่านไม่ได้จะเกิดปมด้อย เมื่อเกิดปมด้อยแล้วจะทำให้เด็กหลีกเลี่ยงไม่ให้ความร่วมมือกับครูอีกต่อไป เพราะกลัวเพื่อนดูถูก หัวเราะเยาะ ในห้องสมุดก็ควรให้เด็กได้เลือกหนังสือตามความต้องการอ่านเอง เป็นต้น และควรให้เด็กประเมินผลงานโดยการเปรียบเทียบคะแนนครั้งก่อนกับครั้งหลัง โดยครูเป็นผู้คอยชี้แนะ และควรทำบทเรียนสำเร็จรูป (E-Learning) ประกอบการสอน เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง และมีแบบฝึกหัดให้เด็กทำในแต่ละบทเรียน พร้อมมีเฉลยให้เด็กสามารถตรวจผลงานของตนเองทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และมีเกณฑ์การให้คะแนนหรือกำหนดคะแนนของแบบฝึกหัดนั้น ๆ ไว้ด้วย และกรมวิชาการ(2545 : 16 - 21) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องวัดและประเมินให้ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในส่วนของกระบวนการและผลงาน ทั้งในด้านความรู้ ด้านความรู้สึกรู้สึก และทักษะการแสดงออกทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย ศรีศศลักษณ์(2545 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า ครูควรสร้างเจตคติที่ดีกับวิชาที่เรียนทุกวันให้กับนักเรียนและประเมินผลทุกระยะเพื่อตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียน

5. ด้านการสรุปและนำไปประยุกต์ใช้

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม พบว่าครูนำผลสรุปของการเรียนรู้ไปเขียนแผนการศึกษา เฉพาะบุคคลเพื่อขอรับสื่อ บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกต่อไป ยังมีระดับการปฏิบัติที่น้อยทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูไม่ตั้งวัตถุประสงค์การสอนที่เหมาะสม ไม่สรุปผลการสอนตามแผนการสอน เฉพาะบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากครูมีภาระงานมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ ด้วงทรัพย์ (2551 : 116) ที่พบว่าปัญหาในการจัดการเรียนการสอนคือครูยังไม่มั่นใจในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนและภาระงานของครูมีมาก ไม่สามารถดูแลการเรียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ได้เสนอแนวทางให้ควร สร้างความตระหนักความสนใจให้ครูเห็นความสำคัญว่าเด็กแต่ละคนเป็นลูกศิษย์ของเรา เมื่อ ส่งผ่านไปยังครูคนอื่น เราก็ยังห่วงใย อยากให้เขาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ครูผู้สอนควร เขียนแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล เขียนแผนการสอนรายบุคคล เขียนคำร้องขอรับสื่อ บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกของแต่ละบุคคล และ ควรสรุปผลจากการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน แต่ละ ภาคเรียน แต่ละปีการศึกษา เพื่อความสอดคล้องเหมาะสมและเอื้อต่อการส่งต่อ การแก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาต่อไป ควรมีการจัดโครงการในการอบรมในด้านการพัฒนาครูในด้านการ สรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและขยายผลให้ครู ได้รับความรู้ทั้งโรงเรียน เพื่อนำผลสู่ผู้เรียนอย่างเต็มระบบ ซึ่งกรมวิชาการ(2545 : 16 – 21) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าว่า ขั้นสรุปและนำไปประยุกต์ใช้ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนแต่ละคน จะเกิดการ มองสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวมและเชื่อมโยง เกิดการหยั่งรู้ เกิดการค้นพบตัวเอง หลังจากที่เขา ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการแสดงออกตามกระบวนการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนควรกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอน เฉพาะบุคคล(IEP)การเชื่อมต่อ การส่งต่อ การเปลี่ยนผ่านข้อมูลพื้นฐาน แผนการพัฒนาผู้เรียน ผลการพัฒนา กระบวนการดำเนินงาน สื่อสิ่งอำนวยความสะดวก และการประเมินผล ควรจัดให้มีเครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้แต่ละคน ได้ยืมใช้ได้สะดวก และมีอย่างเพียงพอ
2. ครูควรได้รับการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีสำหรับ ผักทักษะและฝึกปฏิบัติต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมและโรงเรียนเรียนร่วมทุกระดับ เพื่อเป็นข้อมูลเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรัฐบาลต่อไป
2. ควรศึกษาวิจัยผลกระทบการสอบระดับชาติ (O-Net) ที่มีต่อการวัดผลประเมินผลเด็กที่มีความต้องการพิเศษตามสภาพที่แท้จริงหรือไม่ อย่างไร